

DIALOG PRIVIND GĂGĂUZIA

Identificarea soluțiilor comune pentru subiecte comune

Platforma de dialog parlamentar relansată în urma alegerilor naționale și locale

La 22 martie, Președintele Parlamentului Republicii Moldova, Igor Grosu, a relansat Grupul de lucru parlamentar privind Găgăuzia (GLP). Astfel, lansând o nouă etapă a procesului de dialog între Chișinău și Comrat, facilitat de CMI – Fundația pentru pace Martti Ahtisaari cu suportul continuu din partea Suediei.

Președintele Parlamentului a salutat reluarea activităților GLP după alegerile parlamentare și cele în Adunarea Populară a Găgăuziei și a încurajat grupul să comunice temeinic pentru a identifica cele mai bune soluții posibile așteptate de cetățeni. Președintele Parlamentului de asemenea a confirmat mandatul CMI de a continua susținerea procesului de dialog prin oferirea bunelor oficii și a expertizei pentru platforma de dialog.

Pe parcursul evenimentului, Irina Vlah, Guvernatorul UTA Găgăuzia, a confirmat că sarcina comună prioritară este cea de a consolida unitatea societății și spori cultura democratică.

Noua componentă a Grupului de lucru include un număr egal de reprezentanți ai Parlamentului Republicii Moldova și Adunării Populare a Găgăuziei. În cadrul procesului de dialog, Grupul se reunește în ședințe formale și informale, facilitate de CMI, cu scopul elaborării de soluții comune pentru problemele comune.

În această ediție

PLATFORMA DE DIALOG
PARLAMENTAR RELANSATĂ ÎN
URMA ALEGERILOR
NAȚIONALE ȘI LOCALE

MEMBRII GRUPULUI DE LUCRU
PARLAMENTAR ȘI-AU ASUMAT
ANGAJAMENTUL PENTRU UN
DIALOG CONSTRUCTIV ȘI AU
APROBAT PLANUL DE ACTIVITATE
ȘI PRIORITĂȚILE PENTRU 2022

COMUNITATEA EXPERTILOR ȘI
PARTENERII DE DEZVOLTARE AU
DISCUTAT DESPRE RELAȚIILE ȘI
MECANISMELE INSTITUȚIONALE
DINTRE CHIȘINĂU ȘI CÔMRAT

PROIECTUL “DIALOG PRIVIND
GĂGĂUZIA” CONTINUĂ SĂ
SUSTINĂ PROCESUL DE DIALOG
BAZÂNDU-SE PE REZULTATE
ANTERIOARE

Noutăți privind Grupul de lucru parlamentar privind Găgăuzia

Membrii Grupului de lucru parlamentar și-au asumat angajamentul pentru un dialog constructiv și au aprobat Planul de activitate și prioritățile pentru 2022

La 12 aprilie, 2022 a fost organizată prima reuniune informală a Grupului de lucru parlamentar privind Găgăuzia în noua sa componență.

Noii membri ai Grupului de lucru au reiterat angajamentul de a asigura un dialog constructiv și de a realiza mandatul Grupului, și anume de a găsi soluții comune pentru problemele existente pentru a îmbunătăți viața oamenilor.

“Sunt ferm convins că prin intermediul dialogului vom atinge rezultate și vom găsi soluții în beneficiul Găgăuziei și Republicii Moldova, ca un tot întreg”, - a menționat Vladimir Bolea, copreședintele Grupului din partea Parlamentului.

“Reiterez că trebuie să abordăm subiecte importante și să soluționăm orice neînțelegere pentru a atinge rezultate semnificative”. - a spus Serghei Cimpoieș, copreședintele Grupului din partea Adunării Populare a Găgăuziei.

Managerul de țară al CMI – Fundația pentru pace Martti Ahtisaari, Steve Young, a salutat reconvocarea GLP, afirmând faptul că CMI va continua să sprijine procesul de dialog oferind bunele oficii și facilitând dialogul informal.

În cadrul ședinței, deputații au convenit asupra frecvenței ședințelor formale și informale, astfel demonstrând angajamentul pentru un dialog.

Drept urmare a ședinței, membrii GLP au continuat să activeze în cadrul informal pentru a identifica prioritățile pentru Planul de activitate pentru 2022.

GLP aprobă Planul de activitate și prioritățile imediate pentru 2022

La 24 mai 2022, GLP s-a întrunit în ședință oficială și a aprobat Planul de activitate pentru 2022. La ședință au participat reprezentanți ai comunității internaționale și CMI. Planul de activitate cuprinde propunerile atât din partea deputaților Parlamentului, cât și din partea autorităților găgăuze privind aspecte ce țin de clarificarea competențelor care acoperă sferile sociale, economice și de mediu, mecanismele și procedurile instituționale pentru îmbunătățirea relațiilor dintre centru și autonomie, precum și alte subiecte relevante.

Noutăți privind Grupul de experți

Comunitatea de experți și partenerii de dezvoltare au discutat despre relațiile și mecanismele instituționale dintre Chișinău și Comrat

La 1 iulie 2022 a avut loc prezentarea raportului "Analiza aranjamentelor și relațiilor instituționale dintre autoritățile centrale și Autonomia Găgăuză". Evenimentul a fost organizat de CMI în cadrul proiectului "Dialog privind Găgăuzia" și a reunit experți, părți cointeresate și parteneri de dezvoltare.

Circa 40 de participanți au discutat despre mecanismele de cooperare și coordonare între autoritățile centrale și autonomia găgăuză, cât și despre o serie de recomandări privind îmbunătățirea acestora.

Raportul a fost realizat de CMI cu suportul Suediei, la solicitarea Grupului de lucru parlamentar privind Găgăuzia, fiind primul document comprehensiv care ar putea servi drept suport pentru mediul politic, academic, societatea civilă, administrația publică și alte părți interesate, să înțeleagă mai bine Autonomia în cadrul sistemului politic din Republica Moldova.

Publicația relevă domeniile de discuție privind eficacitatea aranjamentelor autonomiei pentru a fi abordate în cadrul GLP și oferă recomandări, examinând în același timp și organizarea curentă pentru implicarea Autonomiei în procesele de luare a deciziilor la nivel național, controlul de stat, mecanismele de soluționare a disputelor, etc.

"Implementarea în continuare a aranjamentelor și statutului de autonomie necesită o clarificare a competențelor. În ordinea dată de idei, Grupul de lucru reprezintă o platformă permanentă importantă pentru avansarea procesului de clarificare a competențelor și abordarea altor subiecte de actualitate care survin în relațiile între centru și autonomie", au menționat autorii raportului, Zdenka Machnykova și Ion Beschieru.

Raportul poate fi găsit și descărcat pe link-ul <https://gagauziadialogue.md/ro/raportul-aranjamentele-si-relatiile-institutionale-dintre-autoritatile-centrale-si-autonomia-gagauza/>. Pentru a oferi o prezentare generală a Găgăuziei și organizării sale instituționale, a fost realizat un video succint, acesta poate fi vizualizat pe canalul Youtube - "Gagauzia Dialogue".

Imagine: Raportul este disponibil în limbile română, rusă și engleză

Noutăți privind proiectul "Dialog privind Găgăuzia"

Proiectul "Dialogul Găgăuzia" continuă să susțină procesul de dialog bazându-se pe rezultate anterioare

"Susținerea dialogului instituționalizat și sustenabil privind Autonomia Găgăuzia" este o nouă etapă a proiectului "Dialog privind Găgăuzia", fiind implementat în perioada 2022 - 2024 de CMI – Fundația pentru pace Martti Ahtisaari și finanțat de Suedia.

Bazându-se pe capacitățile, expertiza și relațiile dezvoltate anterior, proiectul își propune drept scop să contribuie la instituționalizarea și sustenabilitatea dialogului între Chișinău și Comrat prin consolidarea instituțiilor, capacităților și responsabilității Grupului de lucru parlamentar privind Găgăuzia. Pentru a susține acest proces, proiectul stimulează cooperarea în cadrul Grupului de lucru întru elaborarea de soluții comune pentru a îmbunătăți relațiile între centru și autonomie și constitui mecanisme potențiale pentru clarificarea competențelor.

Pentru a realiza acest obiectiv, proiectul implică un grup de experți în domeniul juridic, care conlucrează în strânsă legătură cu secretariatul Grupului de lucru pentru oferirea suportului tehnic necesar, contribuie în mod continuu la dezvoltarea capacităților actorilor naționali și celor din cadrul autonomiei, cât și cooperează cu mediul academic și comunitatea de experți pentru a asigura continuitatea procesului de dialog.

Pentru a informa mai bine toate părțile interesate privind dezvoltarea procesului de dialog, Proiectul "Dialog privind Găgăuzia" actualizează în mod regulat site-ul www.gagauziadialogue.md, postează pe www.facebook.com/GagauziaDialogue și canalul Youtube "Gagauzia Dialogue", astfel încât toți să fie la curent cu cele mai recente noutăți.

REZULTATE PRECONIZATE

Capacități instituționale îmbunătățite

Platforma de dialog sustenabil

Mecanisme și proceduri îmbunătățite

Gagauzia Dialogue

CMI
MARTTI AHTISAARI
PEACE FOUNDATION

Sweden
Sverige

"Susținerea dialogului instituționalizat și sustenabil privind Autonomia Găgăuzia" sau „Dialog privind Găgăuzia” este un proiect de trei ani care întrunește reprezentanți ai guvernului, legislatori, experți și alte părți interesate din Chișinău, Comrat și toată Moldova pentru a găsi soluții comune la problemele comune ce țin de Autonomia găgăuză.

Proiectul se desfășoară în perioada anilor 2022-2024, fiind implementat de CMI - Fundația pentru pace Martti Ahtisaari și finanțat de Suedia.

Pentru mai multe informații, vă rugăm să ne contactați pe adresa: cmi.chisinau@cmi.fi www.cmi.fi www.gagauziadialogue.md

SCAN ME

Acest buletin informativ a fost elaborat în cadrul Proiectului „Susținerea dialogului instituționalizat și sustenabil privind Autonomia Găgăuzia”, implementat de CMI – Fundația pentru pace Martti Ahtisaari și finanțat de Suedia. Opiniile exprimate în buletinul informativ aparțin autorilor și nu reprezintă pozițiile CMI sau ale Suediei.